

**TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ
BİLİMSEL TELİF ESER ÖDÜLLERİ
(TÜBA-TESEP)
ESASLARI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu esasların amacı; Yükseköğretim düzeyinde eğitim ve öğretimde yararlanılabilecek nitelikli Türkçe telif eserlerin yayımlanmasını teşvik etmek üzere uygulamaya konan Bilimsel Telif Eser Ödülleri Programının (TESEP) uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam ve Dayanak

MADDE 2- (1) TESEP çerçevesinde üniversitelere yönelik nitelikli Türkçe telif eserlerin ödüllendirilmesi sürecinde izlenecek usul ve esasları kapsar.

(2) Bu esaslar, 15/07/2018 tarih ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 577 ve 581 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Esaslarda geçen;

- a) Akademi: Türkiye Bilimler Akademisini,
 - b) Akademi Başkanı: Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı,
 - c) Akademi Başkanlığı: Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığını,
 - ç) Akademi Konseyi: Türkiye Bilimler Akademisi Konseyini,
 - d) Eser: Yükseköğretim düzeyinde eğitim ve öğretimde yararlanılabilecek ders kitabı, yardımcı kitap, referans kaynak gibi yayımlanmış kitabı,
 - e) GEBİP: Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programını,
 - f) Personel: TÜBA'da görevli çalışanları,
 - g) TESEP Alan Değerlendirme Komitesi: TESEP başvurularını alanlarına göre değerlendiren alan uzmanlarından oluşan Komiteyi,
 - ğ) TESEP Ana Komitesi: Tüm TESEP başvurularını değerlendiren Ana Komiteyi,
 - h) TÜBA: Türkiye Bilimler Akademisini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Duyuru, Başvuru Koşulları ve Değerlendirme

Programla İlgili Duyuru

MADDE 4- (1) Her yıl, TESEP başvurularının ilana çıkış tarihleri Akademi Konseyi tarafından belirlenir.

Program başvuruları, ilgili üniversitelere ve kurumlara yazılı olarak bildirilir, ayrıca Akademinin internet sitesinde de duyurusu yapılır.

Başvuru

MADDE 5- (1) Başvurular, esaslar ekinde yer alan formların eksiksiz bir şekilde doldurularak istenen ekleriyle birlikte duyuruda belirtilen süre içinde Akademi Başkanlığına ulaştırılır.

(2) TESEP'e; yazar(lar) / editör(ler), başvurabilir. Telif eserin birden fazla yazarı / editörü varsa, yazarlar/editörler birlikte başvurabilir ya da bir yazar/editör diğer yazarlardan/editörlerden imzalı birer yetki belgesi alarak başvuruda bulunabilir.

(3) Başvuru Formu (Örnek-1) ve ekleri formata uygun olarak eksiksiz düzenlenir. Ödül için başvuruda bulunulan telif eserden iki adet (2 asıl) kitap başvuruya eklenir.

(4) Eserin içinde, ön ve arka kapağında yer alan/alacak olan ve başka kaynaklardan temin edilen tüm görsel malzemeler (fotoğraf, resim, grafik, illüstrasyon, harita, çizim vb.) için telif haklarının ya da izinlerinin alınması, eserde bu görsellerin kaynağına ilişkin bilgilerin ayrıntılı biçimde önsözde veya görsellerin altında belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca, başvuru eseri içindeki tablo, grafik, şekil, resim gibi başkalarına ait eserlerin kullanım izinlerinin olduğuna ve eserin içinde intihal/etik ihlal yapılmadığına dair taahhütname de (Örnek-2) imzalanarak eklenir.

(5) TÜBA Üyeleri bu ödül programına başvuramazlar.

(6) TÜBA tarafından yayımlanan kitaplarla bu ödül programına başvuru yapılamaz.

(7) Daha önceki yıllarda elenen eserler için elendiği baskı ile başvuru yapılamaz.

(8) Lisansüstü tezlerin kitap olarak yayımlanması durumunda başvuru yapan adayın, çalışmanın tez hali ile yayımlanan kitap arasındaki farkları belirtmesi gerekir.

(9) Son dört yılda TÜBA-TESEP Ödülü alanlar başvuramaz.

Telif Eser Başvuru Koşulları

MADDE 6- (1) Başvuru, eserin son baskısı için yapılır. Telif eserin ilk gerçekleşmiş yayımı son beş yıl içinde yapılmış olmalıdır. Eserlerde dizin ve kaynakça bulunması şartı aranır. Telif eserlerde ticari reklamların bulunmaması gerekir.

Telif Eser Değerlendirme Ölçütleri

MADDE 7- (1) Başvuruların değerlendirilmesinde;

a) Yazarın söz konusu disipline ve konuya hâkimiyeti,

b) Kitabın genel niteliği (Kitap, özgün bir akademik eserin temel özelliklerine sahip olmalıdır. Eser bilimsel, metodolojik, kavramsal ve kuramsal hatalar içermemeli, referans verilirken titiz davranılmalıdır.).

c) Anlaşılabilirliği (Kitapta sözcük seçimi ve terminoloji kullanımı konusunda hassas olunmalı, kitabın bütününde anlaşılır bir dil kullanılmalıdır. Her bir konu okuyucunun anlama potansiyelini artırmak amacıyla etkin ve verimli bir şekilde sunulmalı, konuların sunum sırası öğretim hedeflerine uygun ve birbirini inşa eder tarzda olmalıdır. Karmaşık ve anlaşılması zor kavramların gerektiğinde parçalara bölünerek ya da yararlı benzetmeler kullanılarak anlaşılır kılınması, mümkünse kitabın günlük hayattan örnekler içermesi, yeri geldiğinde yeni bilimsel ve teknolojik gelişmelere yer vermesi beklenmektedir. Türkçesi genel kabul görmemiş ya da değişkenlik gösteren terimlerin ilgili yabancı dildeki karşılıklarının metinde parantez içinde yer alması ve bölümleri farklı kişiler tarafından hazırlanan çok yazarlı eserlerde terim birliğinin sağlanmış olması beklenmektedir.).

ç) Baskının niteliği,

d) Varsa kitapta kullanılan resim, fotoğraf, şekil, tablo, grafik vb. görsellerin varlığı ve uygunluğu ile görsellerin kullanım izinlerinin alınmış olması,

e) Dizin ve kaynakçanın uygunluğu,

f) İlgili bilim disiplinindeki diğer kitaplar arasında bu eserin yeri,

g) Kitabın, kullanıldığı ya da kullanılabileceği derse ait konuların yaklaşık yüzde kaçını kapsadığı, dikkate alınır.

Ön inceleme ve Başvuruların Değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Başvurular, istenilen evrakların eksiksiz olup olmadığı konusunda personel tarafından şekil bakımından bir ön incelemeye tabi tutulur. Personel tarafından başvuru koşullarını sağlayan dosyalar ve kitaplar alanlarına göre sınıflandırılarak ilgili Alan Değerlendirme Komiteleri için gerekli hazırlıklar yapılır. Ön incelemeyi geçen eserler için Alan Değerlendirme Komitesi tarafından bilimsel hakemlik süreçlerine yönelik, başvuru eserden ek üç nüsha talep edilir.

TESEP Ana Komitesi ve Alan Değerlendirme Komiteleri

MADDE 9 – (1) Akademi Konseyince, TESEP ile ilgili başvuruları değerlendirmek ve sonucunu TESEP Ana Komitesine sunmak üzere TESEP Alan Değerlendirme Komiteleri kurulur. Her bir Alan Komitesi en az beş üyeden oluşur. Bu Komitelerde tercihen TÜBA üyeleri, GEBİP ödül sahipleri ve alanında uzmanlaşmış bilim insanları yer alır.

(2) Akademi Başkanının Başkanlığında, Alan Değerlendirme Komite Başkanlarının yer aldığı TESEP Ana Komitesi oluşturulur.

(3) Alan Değerlendirme Komiteleri salt çoğunlukla toplanır ve kararlar oy çokluğuyla alınır. Toplantıya katılamayan Alan Değerlendirme Komitesi Başkanı, toplantıya katılamaması halinde yerine komite üyelerinden birini görevlendirebilir. Komiteler, öncelikli olarak kitapları ve dosyaları inceler. Koşulları sağlayan kitaplar için üç asil, iki yedek hakem belirlenir. Hakemler adayın araştırma ve uzmanlık alanı ile ilgili alanındaki uzman bilim insanlarından oluşur. Alan Değerlendirme Komitesi, hakemlerden gelen görüşleri de gözeterek ödüle uygun gördüğü kitapları belirler ve bir rapor ile Ana Komiteye sunar.

(4) Ana Komite, tüm üyelerin katılımıyla toplanır. Ana Komitede, Alan Değerlendirme Komitelerinin raporları ele alınır ve ortak bir rapor hazırlanarak Telif Eser Ödülü ile Jüri Özel Ödülü verilmesi uygun görülen eserler belirlenerek Akademi Konseyine sunulur.

(5) TESEP Telif Eser Ödülü ile Jüri Özel Ödülü verilecek olan eserler, Akademi Konseyi tarafından kararlaştırılır.

(6) Akademi Konseyi, belirli bilim alanlarında yayımlanan eserler için vefat etmiş TÜBA üyeleri (Halil İncelik, Fuat Sezgin, Mehmet Genç gibi), Türk bilim insanları veya öncelikli konular adına “özel ödül” verilmesine dair karar alabilir.

(7) Alan Değerlendirme Komite Üyeleri ve başvuru dosyalarını inceleyen hakemler görevlendirildikleri tarihten itibaren her hangi bir başvuru bilgisi veya değerlendirmeleri hakkında üçüncü şahıslarla görüş paylaşmayacağını beyan ederler. Ayrıca Gizlilik Taahhütnamesini imzalarlar.

(8) Akademi Konseyi, Akademi Başkanlığı aracılığıyla gerekli gördüğünde aday veya adayın çalışmaları hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından görüş isteyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler ve Yükümlülükler

Ödülün Kapsamı

MADDE 10- (1) Telif Eser Ödülleri ile Jüri Özel Ödülü para miktarı, Akademi Konseyi tarafından belirlenir. Bu tutarlar, özel ödül kapsamında ödüllendirilen eserler için de uygulanır.

(2) Ödül ve Jüri Özel Ödülüne layık görülen kitaplar için para ödülü ile birlikte berat da verilir. Ödüller her yıl Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen tarihte düzenlenen Ödül Töreninde sahiplerine verilir. Bu Ödüllere başvurduktan sonra vefat eden yazarların ya da editörlerin ödülleri yasal mirasçılarına verilir. Birden fazla yazarı/editörü olan telif eserlerde para ödülü ve berat diğer yazarlardan imzalı birer yetki belgesi (Örnek-3) alan sadece bir kişiye verilir. Bu durum, yetkilendirilecek kişiye ödül miktarında bir ayrıcalık sağlamaz. Yetki, para ve berattan oluşan ödülün alınmasıyla sınırlı olur. Yazarlar/editörler ödülün parasal kısmını

diledikleri gibi paylaşabilirler. Yazarların/editörlerin aralarında yapacakları bir protokolde TÜBA, taraf ve müdahil olmaz.

TÜBA Adı ve Logosunun Kullanımı

MADDE 11- (1) Yasası gereği Türkiye Bilimler Akademisi'nin logosu ve adı, kamu yararı açısından korunması gereken işaretler kapsamında yer almaktadır ve izinsiz kullanımı halinde cezai yaptırımlar uygulanır.

(2) TESEP kapsamında Telif Ödülü ve Jüri Özel Ödülü alan eserlerde TÜBA adı ve logosunun kullanımı ancak Akademi Başkanlığı'nın bilgisi ve onayı ile mümkündür.

(3) Kitabın yeniden basımında sorumluluk yazara/editöre aittir. Bu durumda yazar/editör kitabın kaçınıcı baskısının yapılacağına ve sayfa tasarımına dair bilgileri içeren yazılı talebini Akademi Başkanlığı'na bildirir. Akademi Başkanlığı onay verdiği takdirde, ilgili birim tarafından söz konusu kitap için logo ve yazı hazırlanıp ölçeklendirilir; birebir belirtilen boyutlarda kullanılmak üzere talep sahibine veya talep sahibinin bildireceği matbaanın e-posta adresine iletilir. TÜBA tarafından gönderilecek yazı ve logo, tercihe göre kitabın dış kapağında, iç kapağında veya künye sayfasında kullanılabilir. Arzu edilirse hem dış hem de iç kapakta kullanılması mümkündür. Kitabın baskısına geçilmeden önce eserle ilgili TÜBA'ya başvuruyu yapan kişi veya baskıyı gerçekleştirecek matbaa, Akademi'nin yazı ve logosunun kullanıldığı sayfaları PDF veya JPEG dosyası olarak kontrol ve onay için e-posta yoluyla TÜBA'ya gönderir. TÜBA onayından sonra baskıya geçilebilir; onaydan sonra TÜBA logosu ve yazısında herhangi bir şekilde değişiklik yapılamaz. Tekrar baskısı yapılacak ödülle esirin, hangi baskısında ödüle layık görüldüğü belirtilmelidir.

(4) TÜBA'nın bu programından ödül veya jüri özel ödülü alan eserlerin yeniden baskısı halinde, kitabın hangi baskısının ödül aldığı, ilgili yazıda mutlaka belirtilir. TESEP Telif Eser Ödülü veya Jüri Özel Ödülü alan basılmış kitaplarda, eserin aldığı ödül vurgulanmak istenirse kitabın dışını çevreleyen bir bant uygulamasına gidilebilir. Bandın ebatları ve yazı içeriği yine Akademi Başkanlığı'nın belirlediği ölçülerde olmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 13- (1) "TÜBA Bilimsel Telif Eser Ödülleri Programı (TÜBA-TESEP)" Esasları, Akademi Konseyince kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu esasların hükümlerini TÜBA Başkanı yürütür.

BİLİMSEL TELİF ESER ÖDÜLLERİ PROGRAMI (TESEP) Başvuru Formu

..../...../20...

Başvuranın:

1) Adı – Soyadı – Unvanı:

2) Doğum Tarihi (Gün/Ay/Yıl):

3) Doğum Yeri:

4) Cinsiyeti : Kadın ☐ Erkek ☐

5) Uyuğu :

6) T.C. Kimlik No / Pasaport No (Yabancı Uyruklular için):

7) Yazışma Adresi:

8) Telefon No:

Ev:

İş:

Cep:

9) E-posta:

.....@.....

10) Çalıştığı Kurum:

Ödül İçin Önerilen Kitabın;

11) Kitabın Başlığı:

12) Önerilen Kitabın Yayın Yılı – Yayın Sayısı – Baskı Adeti:

13) Önerilen Eserin İlk Yayın Yılı:

14) Diğer Yazar/Editör:

15) Kitabın Ait Olduğu Bilim Dalı:

16) Başvurunun Yapıldığı Alan:

Doğa Bilimleri

Mühendislik Bilimleri

Sağlık Bilimleri

Sosyal Bilimler

17) Kitabın Kullanıldığı / Kullanılacağı Üniversite Dersleri:

Başvuran Yazar / Editör'ün

18) Akademik Özgeçmişi:

(Ekte verilebilir)

19) Yayın Listesi:

(Ekte verilebilir)

20) Yazmış Olduğu Diğer Kitaplar:

(Ekte verilebilir)

21) Kitapta;

	VAR	YOK
Kaynakça	☐	☐
Dizin	☐	☐
	EVET	HAYIR
Lisansüstü Tezi mi?	☐	☐

22) Lisansüstü tez ise, çalışmanın tez hali ile yayımlanan kitap arasındaki farkları belirtiniz:

Notlar:

- Başvuru dosyası bu formata uygun olarak eksiksiz düzenlenecektir. Ödül için başvuruda bulunulan eserden iki adet (2 asıl) başvuruya eklenecektir.
- Başvurulan telif eserde başka kaynaklardan aynen alınan veya değiştirilerek kullanılan üçüncü şahısların telif hakkının söz konusu olduğu şekil, resim, tablo v.b. alıntılarının eser içerisinde izinlerinin belirtilmesi veya alınmış izinlerin (her bir alıntı için) bir örneği eklenecektir.
- Başvurulan eser içindeki tablo, grafik, şekil, resim gibi başkalarına ait eserlerin kullanım izinlerinin olduğuna dair ekli taahhünameyi imzalayarak ekleyiniz.
- Telif eserin birden fazla yazarı/editörü varsa, yazarlar/editörler birlikte başvurabilir ya da bir yazar/editör diğer yazarlardan/editörlerden imzalı birer yetki belgesi alarak başvuruda bulunabilir.

Bu formda ve/veya TÜBA ile yaptığım bütün haberleşmelerde yanlış ve/veya eksik bilgi vermenin kanunlara aykırı olduğunu kabul ediyorum.

İmza:

Tarih:

Başvuru formu ve Notlar bölümünde yazan diğer belgeler son başvuru tarihine kadar Vedat Dalokay Cad. No:112, 06670 Çankaya/Ankara adresinde olacak şekilde gönderilmelidir.

Başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, belgeleri tam olmayan ve son başvuru günü mesai bitiminden sonra gelen başvurular işleme konulmaz.

Örnek-2

**TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (TÜBA)
BİLİMSEL
TELİF ESER ÖDÜLLERİ PROGRAMI
(TESEP)
TAAHHÜTNAMESİ**

Türkiye Bilimler Akademisi yılı Bilimsel Telif Eser Ödülü'ne önerdiğim

.....

adlı kitabın içinde, ön ve arka kapağında yer alan/alacak olan ve başka kaynaklardan temin edilen tüm görsel malzemeler (fotograf, resim, grafik, illüstrasyon, harita, çizim v.b.) için telif haklarının ya da izinlerinin alındığını, eserde bu görsellerin kaynağına ilişkin bilgilerin ayrıntılı biçimde önsözde veya görsellerin altında belirtildiği, başvuru eseri içindeki tablo, grafik, şekil, resim gibi başkalarına ait eserlerin kullanım izinlerinin olduğunu ve eserin içinde intihal/etik ihlal yapılmadığını beyan ederim.

Türkiye Bilimler Akademisi'nin, adı geçen yayında kullanılan görsel unsurlar ve alıntılarla ilgili, telif hakları açısından her hangi bir mali ve hukuki sorumluluğunun bulunmadığını kabul ederim.

Yazar/Editör:

Adı, Soyadı:

Tarih:

İmza:

Örnek-3

**BİLİMSEL TELİF ESER ÖDÜLÜ PROGRAMI (TESEP)
YETKİ BELGESİ**

TÜBA tarafından Bilimsel Telif Eser Ödülü/ Jüri Özel Ödülü verilmesi kararlaştırılan aşağıdaki eserin yazarları/editörlerine verilecek para ödülünün bize ait kısmı ile beratı, bizim adımıza almaya, eserin diğer yazarı (yazarları)/editörü (editörleri), sayın’ı yetkili kıldığımızı, TÜBA Bilimsel Telif Eser Ödülleri Programı Esasları uyarınca kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Eser Adı:

**Yetkili Kılınan Hariç Diğerlerinin
Adı Soyadı ve İmzaları:**

Yetkilendirilenin Adı Soyadı ve İmzası:

Bu yetki belgesi, yalnızca para ve berattan oluşan söz konusu ödülün alınmasıyla sınırlı olup, yetkilendirilene konuyla ilgili her hangi bir öncelik sağlamamaktadır.